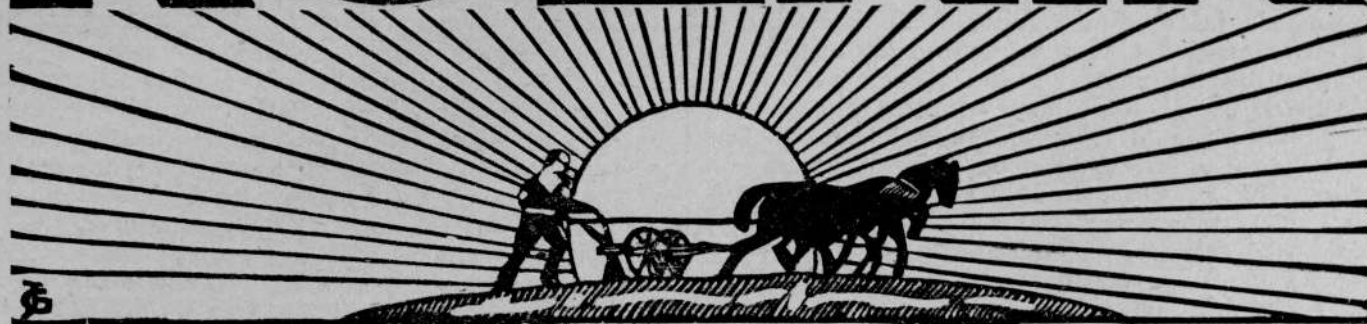

ROLNIK

Nr. 41

DODATEK POŚWIĘCONY SPRAWOM ROLNICZYM ORGAN T.R.P.

Rok III

Wobec zbliżających się świąt
Bożego Narodzenia i Nowego Roku
Towarzystwo Rolnicze Powiatowe składa wszystkim
członkom Kółek serdeczne życzenia

KOMUNIKATY T. R. P.

I. zjazd Sekcji Osadniczej

Sekcja Osadnicza Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego w związku z uchwałą Zarządu Wojewódzkiego Sekcji Osadniczej zwołuje na dzień 20 grudnia 1935 r. o godz. 11-tej w lokalu p. Klimka w Wąbrzeźnie, Zjazd Powiatowy, Osadniczy.

Porządek obrad Zjazdu Osadniczego jest następujący:

- 1) Zagajenie.
- 2) sprawozdanie Prezesa Pow. Sekcji Osadniczej z dotychczasowej działalności i program pracy na II półr. okresu sprawozdawczego.
- 3) przemówienie prezesa Wojewódzkiej Sekcji Osadniczej.
- 4) Dyskusja wolne głosy i wnioski.

Na Zjazd Osadniczy poproszeni będą: pp. Starosta Powiatowy, Naczelnik Urzędu Skarbowego, przedstawiciel Państw. Banku Rolnego, delegat Wojewódzkiego Komitetu do spraw Finansowo-Rolnych i przedstawiciel Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.

Zaznacza się, że wszyscy zainteresowani członkowie osadnicy, będą mogli na miejscu uzyskać po odbytem Zebraniu na tzw. rokach załatwienie względnie wyjaśnienie swoich spraw, przez reprezentantów władz lokalnych, oraz przez delegata Państwowego Banku Rolnego i Woj. Komitetu do spraw finansowo rolnych.

Zwraca się uwagę, że w zebraniu brać mogą udział jedynie członkowie którzy uiścili należne składki, i będą mogli wylegitymować się przy wejściu na salę obrad.

Należy więc pamiętać o bezwzględnym zabraniu ze sobą legitymacji ważnej na rok 1935/36. —

II. Deklaracje członkowskie.

Towarzystwo Rolnicze Powiatowe, prosi uprzejmie p. p. Preezów, o zebraniu w miesiącu grudniu wszystkich deklaracji członkowskich i przesłanie ich do biura Tow. Rol. Pow. najpóźniej do dnia 15 stycznia 1936 r.,

celem odesłania tychże do Centrali, i wystawienia legitymacji członkowskich na rok 1936/37.

III. Sprawa oddeczyszczalni nasion (Cuskuta).

Towarzystwo Rolnicze Powiatowe, zakupi maszynę do czyszczenia nasion tzw. Cuskutę która kosztuje 3.500,— zł.

Ponieważ cała należność nie jest jeszcze wypłacona, a dotychczas zebrano stosunkowo małą sumę na pokrycie długu, Kółka Rolnicze winne dolożyć wszelkich starań aby zebrać odpowiednią sumę na pokrycie całej należności. Jest to duży krok naprzód w życiu T. R. P. w Wąbrzeźnie, albowiem przede wszystkim Cuskuta oddawała corocznie i będzie na przyszłość oddawać ogromne usługi członkom Kółek przy czyszczeniu nasion zwłaszcza konieczyzny a po drugie Tow. Roln. Pow. zapewniło sobie pewien stały aczkolwiek minimalny dochód z innych źródeł aniżeli składki. Jest to pierwszy krok, jaki T. R. P. uczyniło celem zdobycia wpływów własnych poza składkami i uniezależnienie się na stałe od wszelkich subwencji.

Komunikat 163.

Jak już poprzednio podawaliśmy w dniu 30 września 1935 r. wszedł w życie dekret, na mocy którego została wstrzymana płatność przedewszystkiem drugiej raty długu prywatnego, przypadającej na 1 października 1935 r.

Pomimo jednakże tego, wielu rolników ratę tę zapłaciło nie wiedząc o dekrete. Powstaje więc pytanie, jak ratę taką zaliczyć. Otóż należy ją uważać jako zapłaconą przedwcześnie. O ile więc dłużnik należy do kategorii A przeto każde 100 zł zapłaconych należy policzyć za 150 i sumę taką odjąć od całego długu, a resztę rozłożyć na 28 rat półrocznych, poczynając od 1 października 1938 r. O ile dłużnik należał do kategorii B, to w takim razie od całej sumy długu należy odjąć tylko zapłaconą ratę w jej rzeczywistej wysokości, a resztę również rozłożyć na 28 rat poczynając od 1 października 1938 r.

Komunikat 164.

W biuletynie z 1. XI. 1935 r. pod pozycją 453 podaliśmy, iż dług rolniczy zaciągnięty w walucie obcej należy przeliczyć według notowań giełdy pieniężnej w Warszawie z 1. X. 1935 r.

Otóż w dniu 1. X. 1935 r. notowania kursów na giełdzie warszawskiej były następujące:

100 koron czeskich kosztowało	— 21 zł 95 gr
100 marek niemieckich	— 213 zł 75 gr
100 lirów włoskich	— 43 zł 38 gr
100 franków szwajcarskich	— 172 zł 90 gr
100 franków francuskich	— 35 zł 01 gr
1 dolar U. S. A.	— 5 zł 31½ gr
1 funt angielski	— 26 zł 08 gr

Komunikat 165.

Pan Minister Sprawiedliwości pismem okólnem Nr. 1352 ex I. C/35 z 7 listopada br. wydał następujące wyjaśnienie:

„W myśl przepisu art. 3a rozporządzenia o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych zawieszona została do dnia 1. IX. 1938 r. z mocy samego prawa wymagalność wszelkich długów rolniczych, powstałych przed dniem 1. 7. 1932 r. a nieobjętych przepisami art. 6 i 7 tegoż rozporządzenia. (Patrz biuletyn P. T. R. z 1. XI. 35 r. pod pozycją 444). Przepis ten stosuje się do długów posiadaczy t. j. właścicieli, użytkowników i dzierżawców gospodarstw wiejskich wszystkich trzech grup: A, B i C, zarówno do długów, które zostały już objęte tytułami egzekucyjnymi sądownymi lub urzędów rozjemczych, jak również do długów, które nie były jeszcze przedmiotem orzekania sądu lub urzędu rozjemczego. Dobrodziejstwo zawieszenia wymagalności długu może być objęte dłużnikowi jedynie na podstawie orzeczenia Urzędu Rozjemczego, wydanego na zasadzie art. 46 rozporządzenia o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych“.

Z powyższego wynika, że egzekucja długów objętych przepisem art. 3a jest niedopuszczalna. Jeżeli więc komornik przekona się, że dług podlega przepisowi art. 3a rozporządzenia o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych, wówczas winien z urzędu odmówić wykonania czynności egzekucyjnych, wydając postanowienie o niedopuszczalności egzekucji. Jeżeli wierzyciel zaskarży postanowienie komornika, sąd

winien w przypadku, gdy do rozstrzygnięcia sprawy konieczne jest ustalenie okoliczności wymienionych w art. 8 rozporządzenia o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych, określić wierzycielowi termin, do którego winien przedstawić orzeczenie urzędu rozjemczego, stwierdzające, iż dług nie jest rolniczy i podlega egzekucji, a dopiero w razie nieprzedstawienia takiego orzeczenia sąd winien sam sprawę rozstrzygnąć.

Postępowanie egzekucyjne wszczęte przed wejściem w życie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30. IX. 1935 r. jak również postępowanie wszczęte wbrew przepisom tego dekretu winno być z urzędu umorzone na zasadzie przepisu art. 561 § 1 pkt. 4 k.p.c., jeżeli komornik z urzędu przekona się, że wymagalność należności, stanowiącej podstawę postępowania egzekucyjnego, uległa w myśl art. 3a zawieszeniu z mocy samego prawa.

Komunikat 166.

Okólnikiem z dn. 7. XI. rb. L. DV 21040/1/35, ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Min. Skarbu Nr. 31 pod poz. 708, Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że świadczenia w naturze, wykonane w okresie od dn. 1. IV. 1934 r. do dnia 31. III. 1935 roku wyłącznie, uważa za wpłaty dokonane w roku budżetowym 1934/35 podatku (§§ 3 i 4 rozporządzenia o ulgach w spłacie zaległości podatkowych — Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 225), bez względu na to, czy zaświadczenie o wykonaniu świadczenia płatnik przedłożył urzędowi skarbowemu przed 1. IV. 1935 r., czy też po tym dniu i czy świadczenie to odkontowane zostało w księgach bierczych roku 1934/35, czy też roku 1935/36. Jeżeli więc n. p. płatnik chcąc pokryć świadczeniem w naturze swe zaległości w podatku gruntowym z przed dnia 1. I. 1933 r. odrobił w styczniu 1935 r. pewną robociznę, lecz zaświadczenie o tej odróbce otrzymał od właściwej władzy dopiero w czerwcu 1935 r., to pomimo odkontowania tego uiszczenia w formie odróbki po dniu 1. IV. 1930 r. na pokrycie zaległości z przed dnia 1. I. 1933 r. podlega ono zaliczeniu na poczet równowartości przypisu r. 1934/35 w podatku gruntowym.

Zainteresowani winni postanowienia tego okólnika porównać z odnośnym rozporządzeniem, które omówiliśmy obszernie w biuletynie z 1 maja 1935 r. pod pozycją 175.

Komunikat 167.

W biuletynie z 1. XI. 35 r. pod pozycją 449 pisaliśmy o obniżeniu wstecz odsetek umownych do 6%. Ponieważ jeszcze ciągle spotykamy się z nieporozumieniem co to są odsetki prawne, przeto wyjaśniamy, iż odsetki prawne stosuje się wtedy, gdy dłużnik zalega z zapłatą długu, a strony nie porozumiały się co do wysokości odsetek w razie zalegania.

1. *Przykład.* — Dłużnik pożyczył 1000 zł na 10% i zobowiązał się zapłacić je 1 lipca 1935 r. z tem, iż w wypadku zwłoki będą się liczyły odsetki 12%. W takim razie są to odsetki umowne, które dłużnik winien płacić.

2. *Przykład.* — Dłużnik pożyczył 1000 zł na 5% i zobowiązał się zwrócić pożyczoną sumę na 1 lipca 1935 r. O tem coby było, gdyby suma ta

nie została na termin zwrócona wogóle nie było mowy. W takim razie wierzyciel mógł żądać odsetek prawnych, wynoszących 10% w stosunku rocznym.

Komunikat 168.

Z licznych stron do PTR. napływają skargi, iż kontrolerzy Ubezpieczalni Krajowej w Poznaniu, kontrolując regularne wklejanie znaczków inwalidzkich (t. zw. wlepków), nakładają wysokie grzywny, gdy stwierdzą, iż wlepki nie zostały wklejone w swoim czasie.

Wobec tego PTR. przypomina, iż § 147 Ordynacji Ubezpieczeniowej niemieckiej z roku 1911 postanawia, iż:

„Wykroczenia przeciw przepisom karnym niniejszej ustawy, dla których Sądy nie są właściwe, *przedawniają się po 3 miesiącach*, jeżeli za nie nie grozi kara wyższa niż 300 zł, a w pozostałych przypadkach — po roku. Przedawnienie rozpoczyna się z dniem, w którym popełniono czyn. Przerzywa je każda czynność, skierowana przeciw sprawcy przez tego, kto jest właściwy do wymierzenia kary. Z chwilą przerwania przedawnienia, rozpoczyna się nowe przedawnienie, a kończy się ono (to nowe przedawnienie) najpóźniej po upływie 10 lat od dnia, w którym popełniono wykroczenie”.

Przykład:

Według przepisów § 1428 Ordynacji Ubezpieczeniowej rolnik winien przy każdej wypłacie (tygodniowej, miesięcznej, lub kwartalnej) uiścić znaczki za czas wypłaty.

Przypuśćmy, że 1 listopada 1935 r. przyjeżdża do rolnika kontroler Ubezpieczalni Krajowej i stwierdza, że rolnik nie wlepił deputatnikowi znaczków za czas od 1 stycznia 1935 r. do 1 czerwca 1935 r. Wobec tego kontroler poleca uiścić należność za znaczki, a oprócz tego zazwyczaj nakłada grzywnę do 300 zł. Otóż pomiędzy 1 czerwca 1935 r. a dniem kontroli tj. 1. XI. 1935 r. upłynęło więcej aniżeli 3 miesiące — *nastąpiło więc przedawnienie i kontroler nie ma prawa nałożyć grzywny*, a może tylko żądać uiszczenia zaległości. Gdyby jednakże kontroler grzywnę nałożył, to należy w przeciągu 1 miesiąca odwołać się do Wyższego Urzędu Ubezpieczeń w Toruniu, który grzywnę zniesie.

Gdyby w powyższym przykładzie kontroler stwierdził zaleganie z wlepianiem znaczków w dniu n. p. 1 sierpnia 1935 r., t. j. po upływie tylko 2 miesięcy od ostatniego dnia okresu, w którym zaniechano wlepianie znaczków, to naturalnie grzywnę może nałożyć. W każdym razie i od tej grzywny można odwołać się do Wyższego Urzędu Ubezpieczeń w Toruniu, powołując się na trudności finansowe w rolnictwie, a zazwyczaj W. U. U. odwołanie takie uwzględnia i grzywny obniża, zwłaszcza o ile chodzi o rolników.

Komunikat 169.

Pomorskie Towarzystwo Rolnicze podaje do wiadomości, że Ministerstwo Sprawiedliwości okólnikiem z dnia 31. 10. 1935 r. Nr. 1777/II. A/35 poleciło sądom umarzać egzekucje sądowe prowadzone przez Ubezpieczalnie Społeczne z urzędu t. j. nawet bez wniosku dłużnika.

W przypadku egzekucji sądowej, prowadzonej przez Ubezpieczalnie, należy nie-

zwłocznie zwrócić się do Towarzystwa Rolniczego Powiatowego, gdzie będzie można uzyskać wyjaśnienie i pomoc.

Okólnik powyższy brzmi następująco.

„Niektóre ubezpieczalnie społeczne zwracają się do sądów o nadanie klauzuli wykonalności orzeczeniom, wykazom zaległości i nakazom płatniczym tych ubezpieczalni, a następnie przystępują do ściągania swych należności w trybie sądowego postępowania egzekucyjnego. —

Wobec zawieszenia mocy obowiązującej przepisu art. 230 ust. 2 ustawy z dnia 28 marca 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 396) do czasu uchylecia ustawy z dnia 10 marca 1932 r. o przejęciu egzekucji administracyjnej przez władze skarbowe (Dz. U. R. P. Nr. 32 poz. 38), zgodnie z treścią art. 315 powołanej ustawy o ubezpieczeniu społecznym, prowadzenie egzekucji sądowej w celu ściągnięcia należności ubezpieczalni, określonych w art. 230 tej ustawy, jest niedopuszczalne.

W tym stanie rzeczy postępowanie egzekucyjne, wszczęte na wniosek ubezpieczalni społecznych, błędnie oparte na treści art. 230 powołanej ustawy, podlega umorzeniu z urzędu zgodnie z przepisem art. 561 § 7 pkt. 1 k. p. c.

Powyższe podaję do wiadomości wszystkich sądów i komorników z poleceniem niezwłocznego wydania stosownych postanowień.

Komunikat 170.

Ostatnio zdarzyły się wypadki, że komornicy sądowi przeprowadzali egzekucje, sprzedając inwentarz żywy, martwy oraz plody rolne niezbędne do dalszego prowadzenia gospodarstwa, przeważnie u dzierżawców i osadników, którzy jeszcze do tej pory nie uzyskali przewłaszczenia.

Na skutek starań Ministerstwo Sprawiedliwości okólnikiem z dnia 26. 10. 1935 r. za Nr. I. C. 2216/8/1/34 poleca nieprzeprowadzanie egzekucji na inwentarzu martwym, żywym i ziemiopłodach, potrzebnych do prowadzenia gospodarstwa rolnego u dzierżawców i osadników. Jeżeliby zaszedł wypadek, że komornik zajął (u osadnika, który jeszcze nie dostał przewłaszczenia) inwentarz żywy czy martwy, czy też zboże, należy zwrócić się w tej sprawie do Sekretarjatu Towarzystwa Rolniczego Powiatowego, gdzie będzie można uzyskać pomoc.

Powyższe odnosi się jak już zaznaczyliśmy tak do osadników bez przewłaszczenia jak i do dzierżawców gospodarstw.

Odnośny okólnik przytaczamy poniżej w pełnym brzmieniu.

*

Ministerstwo Sprawiedliwości
Warszawa

Dnia 26 października 1935 r.
Nr. I. C. 2216/8/1/34.

Odpis

Pismo okólne nr. 1350/I. C./35.
w sprawie interpretacji §§ 97 i 98 kodeksu cywilnego z 1896 r.

Do Panów Prezesów Sądów Apelacyjnych w Poznaniu i Katowicach, oraz do Panów Prezesów Sądów Okręgowych na

obszarze powyższych sądów, na którym obowiązuje kodeks cywilny z 1896 r.

Doszło do mojej wiadomości, że u osób prowadzących gospodarstwa rolne, a nie będących właścicielami tych nieruchomości ziemskich, na których prowadzą gospodarstwo, jak np. u dzierżawców rolnych i u osadników, którzy nabyli ziemię w trybie ustawy o wykonaniu reformy rolnej, a nie zdołali jeszcze uzyskać przepisania na siebie tytułu własności — komornicy przeprowadzają egzekucję, sprzedając narzędzia, bydło oraz plody rolne niezbędne do dalszego prowadzenia gospodarstwa rolnego. — Niektóre sądy uznały to postępowanie komorników za uzasadnione, stojąc na stanowisku, że na podstawie przepisów §§ 97 i 98 kodeksu cywilnego z 1896 r., za przynależność nieruchomości, nie podlegającą oddzielnej egzekucji, można uznać jedynie przedmiot, który należy do właściciela nieruchomości.

Wobec tego, że ochrona egzekucyjna gospodarstw rolnych w okresie obecnego kryzysu jest przedmiotem szczególnej troski rządu, zwracam uwagę na to, że przedstawione wyżej stanowisko sądów nie znajduje potwierdzenia ani w wykładni ustalonej w orzecznictwie Sądu Rzeszy, ani u komentatorów kodeksu cywilnego z 1896 r., którzy wyrażają pogląd, że o przynależności rzeczy ruchomej decyduje wyłącznie kryterjum gospodarczego związania tej rzeczy z nieruchomością, chociażby nawet nieruchomość nie stanowiła własności osoby prowadzącej gospodarstwo rolne. A zatem komentatorowie ci wyrażają pogląd, że przepisy art. 571 k. c. znaleźć ochronę przed gospodarstwem w odniesieniu do dzierżawców i osadników (vide uwagi do §§ 97 i 98 k. c. w komentarzach Staudingera i Radców Rzeszy). Pogląd ten nabrał tem większego znaczenia, że po uchyleniu § 811 dawnej procedury cywilnej z 1877 r. rolnicy, którzy nie są właścicielami gospodarowanych przez siebie gruntów, mogą na podstawie art. 571 k. c. znaleźć ochronę przed gospodarstwem nie-racjonalną egzekucją jedynie w przepisach §§ 97 i 98 k. c.

Proszę Panów Prezesów Sądów o podanie powyższych wyjaśnień do wiadomości wszystkich sądów oraz komorników, podległego Im okręgu.

Komunikat 171.

Pisaliśmy już w biuletynie z 1 listopada 1935 roku pod pozycją 444, iż została na trzy lata wstrzymana płatność długów prywatnych.

Powstaje więc pytanie, jak należy zaliczyć pierwszą ratę, którą szereg dłużników zapłaciło na 1 kwietnia 1935 r.

Otóż należy od całego długu odjąć zapłaconą ratę, a pozostałą część długu rozłożyć na 28 równych rat, z których pierwsza jest płatna na 1 października 1938 r.

Komunikat 172.

Pomorskie Towarzystwo Rolnicze podaje do wiadomości, że składki ogniowe dla Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych za II półr. 1935 r. należało zapłacić do dnia 15. XI. 1935 r.

Kto obowiązek ten wypełnił, ten może być spokojny o swój dobytek w razie pożaru. Nato-

miast wszyscy ci, którzy składek nie zapłacili mogą w razie pożaru być narażeni na odmowę odszkodowania. Zalegającym bowiem Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych doręczył już upomnienia, w których określił ostateczny termin uregulowania składek i zwrócił uwagę na skutki ich niezapłacenia.

Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych przystąpi w najbliższym czasie do pobierania zaległych składek w drodze egzekucji przez Urzędy Skarbowe. Kto składki przekaże w najbliższych dniach, ten może jeszcze uniknąć egzekucji, zwłocznie zapłacili zaległe składki, gdyż skutki a tem samem i kosztów.

Pomorskie Towarzystwo Rolnicze zaleca wszystkim zalegającym Kólkowiczom, aby niezwołki mogą być bardzo zgubne, a zapłata drobnej sumy zapewni każdemu spokój i ochronę jego majątku na wypadek pożaru.

Komunikat 174.

W dniu 30 listopada odbyło się w Warszawie posiedzenie Rady Związku Izb i Organizacji Rolniczych R. P., na którym dokonano wyboru 19 członków Zarządu Związku.

Nowy skład Zarządu łączy w sobie przedstawicieli interesów wszystkich grup rolniczych, na 19 bowiem wybranych członków małorolni otrzymali 8 mandatów, większa i średnia własność 6. Pozatem weszło do Zarządu 3 dyrektorów Związków Spółdzielczych, jako przedstawiciele spółdzielczości oraz jako przedstawiciel wiedzy rolniczej profesor Staniewicz, rektor Uniwersytetu w Wilnie b. minister reform rolnych.

Szczególnie silnie w Zarządzie Związku są reprezentowane województwa zachodnie, które uzyskały 6 mandatów i to 2 większej własności pp. Morawski i Chłapowski i 4 mniejszej własności i to pp. Sztwiertnia ze Śląska, Mocek i Wróblewski z Wielkopolski oraz Serożyński z Pomorza.

Komunikat 173.

Wobec zbliżającego się końca roku budżetowego pp. Prezesi Kółek są proszeni o spowodowanie skarbników do rozliczenia się z Tow. Roln. Pow. z pobranych składek.

W tym celu należy, aby członkowie Kółek jaknajrychlej uiścili swe składki i wykupili legitymacje.

Grzbiet legitymarjusza wraz z zestawieniem pobranych składek powinien skarbnik przedłożyć instruktorowi T. R. P. i ustalić:

- 1) ile składek pobrało Kółko
- 2) ile wynosi 10% należnych dla Kółka
- 3) na jaką sumę odebrało Kółko legitymacji członkowskich.

Po ustaleniu tych cyfr instruktorzy T. R. P. winni sprawdzić czy Kółko odstawiło do kasy T. R. P. należne sumy, a jeżeli tak, to winni odebrać grzbiet legitymarjusza, a w książce kasowej Kółka wpisać notatkę, iż rozliczenie za rok 1935/36 zostało dokonane.

O ile Kółko nie rozsprzedało wszystkich legitymacji, to niewykupione legitymacje należy zwrócić do rąk instruktora TRP. przy ostatecznym rozliczeniu.

ZARZĄD T. R. P.

Erbertowski, instr. TRP. *Klimek*, wiceprezes